

**İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ŞUBE BAŞKANLIĞINA
ADANA**

Konu: Müdahale Edilmiş, kaçak kat eklenmiş ve/veya Bakımsız Binalarda Proje Müellifi İnşaat Mühendislerinin, fenni mesul/şantiye şefi mühendis ve mimarların müdahale edilmiş/bakımsız binalar ile Sorumluluk Bağının Kesileceği, Vatandaşların yapı güvenliği olan binalarda yaşaması için sorumluluğu olan Belediyelerde ve ilgili makamlarda girişimde bulunulması hakkında,

İlgi: (a) 12.06.2023 tarihli, yapı stokunun düzenlenmesi ve binalarımızın depreme dirençli duruma getirilmesi hakkında İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) üyelerinin dilekçesine istinaden;
(b) 09.02.2024 tarihli, iskansız veya müdahale edilmiş iskanlı binalarda usulsüz uygulamalar için, İMO üyelerinin (73 inşaat mühendisi imzalı) dilekçesine istinaden,
İMO üst yazısı ile belediyelere verdiği 2 yazıya cevap verilmemesi.

Dilekçe sahipleri: İnşaat Mühendisleri, Mimarlar ve Çeşitli Meslek Gruplarına Mensup Vatandaşlar Olarak, *imza sayfaları dahil İşbu 44 sayfalık Dilekçe 1000 İmza ile Sınırlandırarak*, Belediyelerde ve ilgili makamlarda Sürekli Olarak Girişimde Bulunulması ve Takibi İçin İMO'na Teslim Edilmek Üzere Hazırlanmıştır.

Konunun takibi ve destek talebi için

Sunulduğu makamlar:

- İnşaat Mühendisleri Odası,
- Mimarlar Odası,
- Adana Barosu,
- Adana Ticaret Odası

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ADANA ŞİBİ
GELEN EVRAK
324
09 Aralık 2024

En başından belirtmek gerekirse, bu dilekçe *birilerini suçlamak amacıyla değil, olası risklerden olumsuz etkilenmemek, insanların can güvenliğinin sağlanması için yasal sorumluluğu olan Belediyelerin inisiyatif almasını sağlamak, can ve mal kayıplarını en aza indirmek ayrıca bazı haksızlıkları gidermek* içindir.

İmza sahibi vatandaşlar olarak *ailelerimizle birlikte can güvenliğimiz hakkında endişe taşımayaacağımız güvenli binalarda yaşamak*, imza sahibi inşaat mühendisleri ve mimarlar olarak ise *kat eklenmiş, müdahale edilmiş, bakımı yapılmayan ve iskanı olmayan binalarda* aşağıdaki açıklamalarımız nedeni ile *illiyet bağımızın kesilmiş olduğunu*, yetki ve sorumluluk ile inisiyatifin ilgili Belediyelerde olduğunu beyan ederiz.

Binalarda bazı *mülk sahiplerinin* statik proje müelliflerinden *habersiz/izinsiz değişiklikler yapma eğilimi*, *binaların bakımlarının yapılmaması binada yaşayanların güvenliğini tehlikeye atmaktadır*. Şubat 2023 depremleri sonrasında birçok inşaat mühendisi, *mülk sahiplerinin haksız kazanç elde etme isteğiyle binaya yapmış oldukları müdahaleler nedeniyle haksızca yargılamalara* maruz kalmışlardır.

Önemsiz gibi görünen müdahalelerin bile bina güvenliğini tehlikeye atabileceği unutulmamalıdır.

Yıllardır devam eden ihlal, ihmal ve suistimallerden dolayı, suç ve suçlu aramadan yapı stokunun iyileştirilmesi hususunda çok geç olmadan önlemler alınmalıdır. Doğal afetlerde kayıpların ve hasarların en aza indirilmesi, Belediyelerin 1. derecede önemli, en temel sorumluluğundadır ve ülkemiz için Beka sorunudur.

Öncelikle binaların envanterinin dijital ortamda kayıt altına alınması gerekmektedir. Mühendisler, mimarlar ve vatandaşlar olarak Belediye envanterindeki bütün binaların listesine, proje müelliflerinin ve yapı denetiminin kimler olduğuna, iskanlı olup-olmadığı, binada revizyon yapıp-yapılmadığı, imar affından faydalanıp- faydalanılmadığı, bina ile ilgili ruhsat detayları, gibi bilgilere ve projelere en kısa zamanda erişmek istiyoruz.

Mevcut binalar dahil olmak üzere tüm binalardan sadece proje ve yapı denetimi yapanlar değil, binalardaki ihlal, ihmâl ve suistimallerden dolayı, ilgili Belediyeyi sevk ve idare eden Belediye başkanları ve yetkilileri de, afet durumlarında oluşabilecek olumsuzluklardan, can ve mal kayıplarından dolayı sorumluluk taşımaktadırlar.

Mülk Sahiplerinin Hak ve Sorumlulukları:

Bu kapsamda; 634 Sayılı KMK'nın 19. Mad. uyarınca; **"Kat malikleri, ana gayrimenkulün bakımına ve mimari durumu ile güzelliğini ve sağlamlığını titizlikle korumaya mecburdurlar"** denmektedir.

Belediyenin Sorumlulukları: Mevzuat Çerçevesinde Yetki ve Sorumluluklar

3194 sayılı İmar Kanunu yönünden incelemeler,

Ruhsat müddeti:

3194 sayılı İK. Mad.29 – Yapıya başlama müddeti ruhsat tarihinden itibaren iki yıldır. Bu müddet zarfında yapıya başlanmadığı veya yapıya başlanıp da her ne sebeple olursa olsun, başlama müddetiyle birlikte beş yıl içinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsat hükümsüz sayılır. Bu durumda yeniden ruhsat alınması mecburidir.

Kullanma izni alınmamış yapılar:

3194 sayılı İK. Mad.31 – İnşaatın bitme günü, kullanma izninin verildiği tarihtir. Kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılarda izin alınuncaya kadar elektrik, su ve kanalizasyon hizmetlerinden ve tesislerinden faydalandırılmazlar. Ancak, kullanma izni alan bağımsız bölümler bu hizmetlerden istifade ettirilir.

Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar:

3194 sayılı İK. Mad.32 – Bu Kanun hükümlerine göre; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine veya ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılarda projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

... ..Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister.

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafi yapı sahibinden tahsil edilir.

İdari müeyyideler:

3194 sayılı İK. Mad.42 – (Değişik: 9/12/2009-5940/2 md.)

Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır.

(Değişik cümle:14/2/2020-7221/11 md.) Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere ve imar mevzuatına aykırı olarak yapılan ya da 27 nci madde kapsamında ruhsat alınmadan yapılabilen yapılardan aynı maddede belirtilen koşullar sağlanmadan yapılanların sahibine, yapı müteahhidine ve aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere, yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, .. idari para cezaları uygulanır:

c)Yapıldığı tarih itibarıyla plana ve mevzuata uygun olmakla beraber, mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ettiği veya edeceği ilgili idare veya mahkeme kararı ile tespit olunan yapılara, ilgili idarenin yazılı ikazına rağmen idarece tanınan süre içinde takviyede bulunmayan veya bu yapıları 39 uncu md. uyarınca yıkmayan yapı sahibine idari para cezası verilir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu Yönünden İncelemeler,

5393 Sayılı Belediye Kanunu; Madde 38- Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.

5393 Sayılı Belediye Kanunu; Madde 53.- “Belediye; yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla beldenin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum plânlarını yapar, ekip ve donanımı hazırlar” hükümlerini haizdir.

5393 Sayılı Belediye K.; Asansör yıllık kontrol faaliyetlerine ilişkin sorumluluk

Ek Md 1- (Ek: 4/4/2015-6645/85 md.)

Bu Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde düzenlenen yetkinin usulüne uygun kullanılmaması sonucu oluşacak yaralanma ve ölüm olaylarından dolayı, ilgili belediye yetkilileri 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre sorumludur.

Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği yönünden incelemeler:

İlgili idarenin görev ve sorumlulukları

MADDE 4 – (1) İlgili idare, Kanun ve ilgili mevzuat ile belirlenen görevlerini mevzuatta gösterilen süreler içinde tam ve zamanında yerine getirmek zorundadır.

(2) Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni belgesini düzenleyen ilgili idare görevlileri, görevlerinin gereği gibi yerine getirilmemesinden doğan her türlü yapı kusurundan ve böylece meydana gelen zararlardan dolayı, tabi oldukları mevzuat çerçevesinde sorumludurlar.

Belediye tarafından envanterindeki ruhsatlı binaların kayıtlarını tutarak, takibini yeterince yapmadığını, bütün iskansız binalar örneğinde görmekteyiz.

Ruhsata tabii yapılarda, Binanın teknik uygunluk onayı olan iş bitirme yüzdesi %100 olmayan İskansız binalar ruhsat ve eklerine aykırı yapılmış, ihlaller barındıran sorunlu binalardır.

Şehirdeki bütün binalar kanun ve yönetmeliklerle denetleme görev, yetki ve sorumluluğu bulunan BELEDİYELERİN SORUMLULUĞUNA EMANET EDİLMİŞTİR.

İskanlı-iskansız, ruhsatlı-kaçak, iyi korunmuş veya taşıyıcı sistemine müdahale edilmiş bütün binalardan Emlak vergisi alınmaktadır. Bütün binalar Belediye Envanterinde mevcuttur.

Belediyeler envanterindeki bütün binalarda gerekli kontrolleri yaparak, mimari ve taşıyıcı sistem projeleri ile karşılaştırarak, projesinin aslına uymayan binalar, ruhsatı hükümsüz hale gelmiş binalar dahil olmak üzere, Mevcut binalardan ve bina bittikten sonra bilinçli veya bilinçsiz olarak müdahale edilmiş veya bakımsızlıktan can güvenliğini tehdit etme potansiyeli olan binalar için performans analizi yapılmasını talep etmelidir. İnsan yaşamını tehdit eden ihlaller barındıran sorunlu binaların mevcut hali ile kullanılmasına izin verilmemelidir. Bu konuda yetki ve sorumluk Belediyeyi sevk ve idare eden Belediye Başkanına aittir.

Vergilerini ödeyerek, askerlik görevlerini yaparak, yükümlülüklerini yerine getiren vatandaşlar, inşaat sırasında ve binaların bitimi sonrasında bina denetimlerinin iyi yapıldığına inanarak aileleri ile birlikte bu binalara yerleşmişlerdir. Depremlerde Binalarının yıkılması neticesinde hayatını kaybeden vatandaşların Anayasadaki ‘yaşam hakkı’ korunamamıştır. Depremlerde Adana’da çöken 11 binanın 6’sı iskân belgesine sahip değildi, birkaç binaya ise sistemi bozacak müdahaleler edilmiştir. Deprem bölgesindeki 11 ilde çöken ve hasar gören binaların çok büyük bir yüzdesi iskansız, müdahale edilmiş, kaçak kat eklenmiş, bakımsız binalardır.

Deprem hasar tespit çalışmalarında çok iyi yapılmış ve korunmuş binaları, imalat hataları olan azda olsa kolon etriye aralığı 37-40-50 cm olan binaları gördük. Yapı stokumuzun genellikle iskân belgesi olmadığını, bakımsızlığını ve binalara yama gibi ekler, kaçak katlar, müdahaleler yapıldığını üzümlere tespit ettik.

3194 sayılı İK Mad.29 – ...Yapı, başlama müddetiyle birlikte beş yıl içinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsat hükümsüz sayılır. Bu durumda yeniden ruhsat alınması mecburidir.

3194 sayılı İK Mad. 31 –... Kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılarda izin alınuncaya kadar elektrik, su ve kanalizasyon hizmetlerinden ve tesislerinden faydalandırılmazlar.

3194 sayılı İK Mad. 32 – .. Projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, ... veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

.....Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak,Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, inşaatın devamına izin verilir.

... ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, ... belediye veya valilikçe yıktırılır **Hükmüne göre;**

3194 sayılı İK Mad. 29 ve 31'e göre Ruhsatı hükümsüz hale gelmeden önce binanın Ruhsatı yenilenmemiş ve ruhsat hükümsüz hale gelmişse, Sorumlulara TCK "İmar Kirliliğine Neden Olma Suçu için cezai işlem yapılmış olsa bile, bu binaların iskansız olarak kullanımına izin veriliyorsa, görmezden geliniyorsa depremde olası can kayıplarından mühendisler sorumlu tutulamaz.

Suyunu verdiği, Emlak vergisini aldığı, asansörü varsa asansörünü denetlediği Binaların durumundan 3194 sayılı İK. Mad.32 ye göre; **Muttali olan Belediyeler, eğer bu binaları kullandıracaksa, temiz bir sayfa açılarak bu binaların performans analizi ve gerekiyorsa güçlendirmesi yapılarak yeniden ruhsat ve iskana bağlanmalıdır.** Binaya müdahale edilmiş olup, Ruhsatı hükümsüz kalan ve iskanı olmayan, depremlerde çöken binalarla ilgili olarak ceza alan mühendisler vardır. Bu adaletsiz durum düzeltilmeli, Sorumlular Mühendisler ve Mimarlar dışında başka yerde aranmalıdır.

Bir başvuruçunun müracaatı üzerine, İskansız binalar hakkında bilgi edinmek için 21/10/2024 tarih ve 2403712101 sayılı başvuruya istinaden CİMER'den gelen 13-11-2024 tarihli cevap yazısına göre;

İSKAN BELGESİ İNŞAATIN YÖNETMELİĞİNE, PROJELERİNE VE YAPI RUHSATINA UYGUN BİR ŞEKİLDE TAMAMLANDIĞINI MÜTEAHHİDİN HER HANGİ BİR BORCUNUN BULUNUP BULUNMADIĞINI GÖSTERMEKTEDİR. İSKAN İNŞAATIN KULLANIMA AÇIK OLDUĞUNU YETKİLİ BELEDİYE TARAFINDAN RESMEN ONAYLANMASI SONUCU ALINMAKTADIR VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN SAKINCA BULUNMADIĞI ANLAŞILIR, İSKANSIZ BİNALARIN GÜVENLİĞİ SÖZ KONUSU DEĞİLDİR. Denmektedir.

3194 sayılı İK'nun 5940 sayılı Kanunla değişik 28.mad.nde "*Fenni mesullerce denetime ilişkin mimarlık ve mühendislik raporları hazırlanan, yapı sahibi, fenni mesuller ve ilgili idare elemanlarının birlikte düzenlendiği tespit tutanağı ile tamamlandığı belirlenen, ancak, işlemleri tamamlanmayan yapılar için, yapının müteahhidi olmayan yapı sahibinin talebi üzerine, ilgili idarece durum tespit edilerek yapı kullanma izin belgesi verilir. "* hükmüne yer verilmiştir. Bu kanun md. ne göre Müteahhitin borcu dolayısı ile iskan alınamama durumu söz konusu değildir.

C14 beton, 25x25 cm kolon, 20x30 cm kiriş, 20x100 cm. perde kullanılmasına müsaade eden 1975 Deprem Yönetmeliği, daha sonra Radikal değişiklikler içeren 1998 deprem yönetmeliği, Sonrasında 2007 yönetmeliği ve daha Radikal olan 2018 TBDY deprem yönetmelikleri çıkarıldı.

10. sayfada açıklandığı üzere önceki yıllarda illerin Deprem bölgeleri haritasında daha az deprem etkilerine maruz kalacağı varsayımı vardı. (İlgili bakanlığın o zamanki bilinenler ve imkansızlıkları içerisinde eksik değerlendirmelerine dayanarak oluşturulan, sonradan yanlışlığı anlaşılan deprem haritaları)

Deprem sonrasında mahkeme dosyalarına atanan Bilirkişiler 1975 deprem yönetmeliğine uyulduğu taktirde binaların asla çökmeyeceğini söyleyerek, bir sorumlu bulma arayışına girmişlerdir.

Kesit seçiminde 1975 deprem yönetmeliği için yetebilecek minimum kesitler yerine mühendisler çok daha büyük kesit seçerek hesaplar yaptığı için binaların depremlere dayanmış olduğunu görmemiz gerekmektedir. Minör kesitler seçilseydi bambaşka ve daha olumsuz bir tablo ile karşılaşabilirdik.

Ayrıca 1975 deprem yönetmeliği ile hesaplanan binalar iyi yapılırsa çok güvenli binalarımız olacaksa neden radikal 1998-2007-2018 yönetmelikleri çıkarılmıştır diye sormadan edemiyoruz. **Bu 2 durum dikkate alınarak** (yönetmelik ve illerin kabul edildiği deprem bölgesi değişiklikleri) ve **yeni deprem yönetmeliklerinin 1975 yönetmeliğine göre daha güçlü yapılar üretilmesi için kabul ettiği parametrelere bağlı kalınarak, binalara performans analizi ve gerekiyorsa güçlendirme yapılmamış olması çok büyük hata ve eksiklik olarak karşımıza çıktı.** Bu yapılsaydı depremden bu kadar zarar görmeyecektik.

Evden otele dönüştürülmüş veya proje harici 3 kaçak kat eklenmiş veya bina içine asansör eklenmiş, girişleri kesilmiş binalarda bile öne geçen sorumluluk bağıni dikkate almayan, asıl sorumluları görmezden gelen, asli-tali kusurlu tanımı yapmaması gerekirken, **ilgisiz kişileri suçlayan bilirkişileri gördük.** Aynı üniversitenin ögr. Üyelerinin binlerce bilirkişi raporu hazırladığını gördük. **Cok dosya alınarak Acele ile gevrek-sünek eleman tanımı bile yanlış yapılan birçok Bilirkişi raporunda;** Deprem bölgeleri ve yönetmelikler hususunda Bakanlıklarca Mühendislere verilen hesap parametrelerinin kökten değiştirilmiş olması durumu varken, yeni veya **30-40-50 yıllık binalardaki müdahalelere, kaçak katlara, bakımsızlığa, korozyona rağmen, aşılın ivme değerlerini dikkate almadan, suçlamalar sorumlulukla ilgisi olmayan mühendislere yöneltilmiş, binaya müdahale eden, kaçak kat ekleyen, görmezden gelen, denetlemeyen diğer sorumlular perdelenmiştir. Acaba Mühendisler hariç herkes masum mudur?**

İskansız, hatta mühürlü binalarda oturumun olmaması gerektiği için işlem yapmayan kaçak yapılar ile ilgili birimlerin sorumlu olacağı.... Mevzuatlarımızda mevcuttur.

Öncelikle belediyeler tarafından acilen binaların durum tespiti yapılmalıdır, daha sonra;

Suç ve suçlu aramadan, merkezi hükümetten imkanlar nispetinde destek talep edilerek, vatandaşlara ucuz kredi gibi destekler ile bu binaların taşıyıcı sisteminin yapı güvenliği tespiti ve gerekiyorsa güçlendirmesi yapılarak, yeniden ruhsatlı ve iskanlı hale getirilme çalışması yapılmalıdır.

Şhremini (Belediye Başkanı) şhtrin Emin ve Güvenilir insanı olarak Talip olduğu göreve halk tarafından getirilmektedir. Şhremaneti kendisine teslim edilmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu; Madde 38- Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır: ..m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.

Mevzuatlara göre; Ruhsatın hükümsüz kaldığı veya yapıya müdahale edildiği tarih itibarı ile **görev başındaki ve ardıl Belediye Başkanlarının,** yapı stokunun gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi hususunda sorumluluğu bulunmaktadır.

Ruhsatlı ve iskanlı olanlar dahil olmak üzere Proje müellifi İnşaat mühendislerinden **habersiz/izinsiz taşıyıcı sistemine müdahale edilmemiş** bina sayısı çok azdır. Binalara yapılan müdahaleler sonucu binaların inşaat mühendisleri tarafından yapılan projelerle ilgisi kalmamıştır. **Projeler ile birlikte mahallinde inceleme yapılırsa;** binanın statik proje sorumlusunun bilgisi dışında, habersiz yapılmış veya sadece mimari pr. İle basit onarım olarak yapılmış ve önemsiz olduğu sanılan ancak ciddi sorunlar içeren değişiklikler ile, kat ilaveleri, yatay ilaveler, kullanım amacı değişikliği, katlarda duvar yerleri değiştirilmesi, taşıyıcı sistemin yeni duvarlara göre yenilenen tesisat amacıyla delik deşik edilmesi, asansör ve merdiven yeri değiştirilmesi ve yapılan birçok değişiklik görülebilecektir.

Bahsedilen ihlaller ve müdahaleler yapılmış, Ruhsat süresi dolmuş, ruhsatı hükümsüz hale gelmiş olan ve İskân belgesi olmayan binalar ile, İmar barışından faydalanmış binalar veya sadece mimari proje ile tadilat izni verilmiş olsa bile bu binalardaki alan büyütme, kat ekleme vs. hususunda bir imar affı olup, yapı güvenliği sağlanmış olduğu anlamına gelmemektedir. Bu tür binalar için mevcut haliyle performans analizi ve gerekiyorsa güçlendirme proje ve uygulaması yapılarak yapı güvenliğinin sağlanmış olduğunun teyidi gerekmektedir.

Belediyelerin Yetki ve sorumluluk alanındaki Binalardaki ihlaller ve müdahaleler genel olarak aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.

- 1- Özellikle eski binaların tamamına yakınında yapı temeli ile bodrum çevresi duvarları yalıtımının yetersiz veya yapılmamış olduğu,
- 2- Bodrum kat taşıyıcı sistem elemanlarının donatılarında oluşan korozyon dolayısı ile betonda kabuk atmalar ve çatlakların oluştuğunu, Taşıyıcı sistem donatılarının korozyona maruz kalması neticesinde, taşıyıcı elemanların taşıma gücünde azalmaların olduğu,
- 3- Binaların tamamına yakınında statik proje müellifinden ve idareden izinsiz çeşitli revizyonlar yapıldığı, Binaların yapı güvenliğinden sorumlu olduğu halde statik proje müelliflerine danışılmadan yapılara müdahale edildiği.
- 4- Duvar yerlerinin değiştirildiği, duvarların kaldırıldığı, kullanım amacının değiştirildiği, yeni bölmelere göre tesisat deliklerinin açıldığı veya seramik kaplama üzerine 2 hatta 3. kez kaplama yapılarak yapıların yüklerinin artırıldığı,
- 5- Zemin katta işyerine çevrilen binalarda veya binanın bazı katlarındaki duvarların kaldırılması neticesinde zayıf kat, dayanım düzensizliği oluşma ihtimali olan binaların olduğu,
- 6- Kullanıcılar tarafından kolonlara bitişik belli bir yükseklikte duvar örülerek kolonlarda, kısa kolon davranışına neden olabilecek müdahaleler yapılan binalar olduğu,
- 7- Birçok binaya kaçak kat ilavesi yapıldığı, (depremde çökmüş olup, deprem sonrasında kaçak kat eklenen binalar uydu görüntüsünden tespit edilmiştir. Uydu görüntüsü olmayan bölgelerde ise kaçak katlar tespit edilememişse, başkalarının yaptığından dolayı mühendislerin mağduriyeti söz konusudur.) Bazı şehir hatta büyükşehir merkezlerinde bile, örneğin Adana'da merkezi bazı bölgelerde bile 3 boyutlu uydu görüntüsü yoktur. Ama kaçak katlar vardır. Bir sorun olursa ispatı çok zor olacaktır.
- 8- Bazı binalarda girişlerin kesilmesi sureti ile döşemelerde boşluklar açılarak zemin-bodrum veya zemin-1. kat merdiveni yapılmak sureti ile birleştirmelerin yapıldığı,
- 9- İskân izni sonrasında giriş kesilen, betonarme projede giriş varken, yerinde yapılmamış olduğu halde iskân izni verilmiş olan binaların olduğu,
- 10- Şehrimize sonradan getirilen doğalgaz için bitmiş olan binaların hemen hemen tamamında sonradan doğalgaz tesisatının geçirildiği, Her katta doğalgaz tesisat borularının nereden ve nasıl geçirileceği hususunda müdahale edilen binanın sorumlusu inşaat mühendislerinden görüş ve izin alınmadığı,
- 11- Temel üstü ruhsatı veya iskân izni alamamış, ruhsatı hükümsüz hale (kaçak bina) gelmiş birçok binanın iskân edildiği genel olarak tespit edilmiştir.
- 12- Binaların kullanım amacının değiştirildiği, duvar, merdiven, asansör yeri değiştirildiği/ eklendiği, yeni duvarlara göre tesisat amacıyla taşıyıcı sistemin delik değişik edildiği (örneğin; sıkça gördüğümüz konuttan veya iş merkezinden otele çevrilen binalar.)

5393 Sayılı Belediye Kanunu; Madde 13:

Belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişkisi olan her şahıs, belediyenin kanunlara dayanan kararlarına, emirlerine ve duyurularına uymakla ve belediye vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarını ödemekle yükümlüdür... (Bu maddeye göre ve merkezi bütçeden aktarılan gelirler ile Belediyeler finansal sorun yaşamaksızın görevlerini yapabilme imkanlarına kavuşturulmuştur.) Görevlerini yapmak ve sorumluluğunu yerine getirmek için Belediyelerin ihtiyaç duyduğu Eleman ve finans bakımından yetersiz olduğunu öne sürmeye hakkı yoktur.

Çok sayıda inşaat mühendisi belediyelerde istihdam edilerek tabletlere yüklenen bina projeleri ile yerindeki ihlaller, müdahaleler, suistimaller, yapı güvenliği zafiyeti olan bakımsız binalar kolaylıkla tespit edilebilecektir.

Binalar yerinde projeleri ile karşılaştırılarak incelenirse Son yıllarda bitirilen yeni binalarda bile eksik, fazla, hatalı veya farklı kat ve boyutlardaki binalarla karşılaşılacaktır. İş bitimi Teknik uygunluğu onaylanmamış iskansız binalar; ruhsat ve eklerine aykırı yapılmış, hatalar, ihmaller, kusurlar, suistimaller barındıran binalardır. Zaten bu nedenlerden dolayı iskân belgesi alamamışlardır, bazıları ise uygun olmadığı halde iskân almıştır.

Binaların yapımında görev almış mühendislerin, Mevcut binaları kontrol etme yetkisi yoktur. Binaların iskân belgesi olup olmadığını, imar barışından faydalanıp, faydalanmadığını bilebilecek konumda da değillerdir. Genellikle dışarıdan yapılan kat ilavesi gibi müdahalelerin göz önünde olanları hariç, içerideki müdahaleleri, sorumluluk taşıdıkları binalarda yapılan imar suçlarını ya da binaların bakımsızlık nedeni ile yapı güvenliğinde oluşan zafiyetleri görme şansları yoktur.

Mevcut binalara müdahaleler ile yeni yapılan binaların yapım sürecinde eğer ihmal, kusur ve hatalar var ise bunları tespit etmek, sorumlulara yaptırım uygulamak yetki ve sorumluluğu belediyelerdedir.

Teknik olmayan bir dilde anlatmak gerekirse; satın alınan çok kaliteli bir otomobilin motor yağı hiç değişmeden, bakımları yapılmadan, yedek parça değişimi yapılmadan, periyodik kontrol ve onayları olmadan, istihab haddi 750 kg olan araca 2000 kg yük taşıtarak, aracı dağa taşarak, sadece yakıt koyarak 30-40 yıl kullanılamaz. Ortaya çıkan sorunlar için otomobil üreticisini ve mühendislerini kimse suçlayamaz. Böylesi bakımsız, muayenesiz, eski, freni boşalan bir araç ile yapılan ölümlü kaza olsa dahi aracın üreticisi ve mühendisleri suçlanabilir mi?

Benzer bir durumda binaya müdahale edilmişse (müdahale edilmeyen bina çok azdır) veya binalar bakımsızlıktan çürüse bile inşaat mühendisleri sorumlu tutulmaktadır. Mühendisler kaç yıl sorumludur? 30- 50-70-100-200 yıl mı? Bunun sınırı var mıdır? Bu durumlar içtihat haline gelmeden önce İMO hukuk birimi neden çok zayıf kalmıştır. İMO ve TMMOB hukuk birimi işbu dilekçedeki sorunlar için çok daha görünür olmalıdır. Bu konular yıllarca ihmal edilmiştir.

KMK-19 ve diğer mevzuatlara göre Bir mülk sahibi burası benim istediğimi yaparım, yıkarım-keserim mühendisler/mimarlar karışamaz deme hakkına sahip değildir. Belediyeler statik proje müellifinin onayı olmadan hiçbir değişikliğe izin vermemelidir. Başkalarının hırs ve ihtirasları, haksız kazanç elde etmek istemesi amacı ile binalara müdahale etmesi veya binaların bakımsız bırakılması nedeniyle binaların yapı güvenliğinde zafiyet oluşmasının sorumluluğu inşaat mühendisleri ve mimarlara yüklenemez. Eğer sorumlu aranacaksa binalara müdahale edenler, binalarının bakımını yapmayanlar ile en asli görevi olduğu halde binalarda denetim yapmayan, hatta şikayetleri bile görmezden gelen belediyelere bakılmalıdır.

Belediyelerin envanterinde kayıtlı olan binalardan bahisle, işbu dilekçede imzaları bulunan inşaat mühendisleri ve mimarlar olarak,

Tarafımızdan proje sürecinde görev almış olduğumuz ancak, İş bitimi Teknik uygunluk belgesi onaylanmamış halde kullanımına izin verilen tüm İskansız binaların tamamında ve iskanlı olsa bile, yukarıda 12 madde halinde sıralanmış olan müdahalelerden herhangi birisi şeklinde müdahale edilmiş olan mevcut binalar hakkında uyarılarımızı yapıyoruz, ayrıca bu binalarda deprem veya herhangi bir nedenle oluşacak Hasarlar, Yaralanmalar ve Can kayıplarından dolayı HİÇBİR SORUMLULUK KABUL ETMEDİĞİMİZİ BELİRTMEK İSTERİZ.

Resim 1a: Asansör periyodik kontrol belgesi (kusur düzeltilmesi için süre verilmiş)

Resim 1b: Asansör periyodik kontrol belgesi (kullanımı engellenmiş)

Resim 2: binaların üzerine yama yapılmış gibi duran bu yapıları her yerde görmekteyiz.

Resim 3: Proje müellifinden, denetim yapan inşaat mühendisinden habersiz/izinsiz kirişleri kesilen, döşemeleri boşaltılan, birkaç yerine merdiven eklenen 19 katlı bina

Resim 4: Nizami yapılmış döşeme, etriye sıklaştırması yapılmış ancak bakımsızlıktan donatısı korozyona uğramış kolon örnekleri. (Bu tür binalar ancak periyodik belediye kontrolleri ile tespit edilebilir. Depremde olası can kayıplarından binanın inşaat mühendislerinin ömür boyu sorumlu tutulması ne kadar adildir? Bu binaların mühendisleri, bazı mülk sahipleri ve kiracıları Korozyonun farkında olamazlar.. olası can kayıplarından binayı bakımsız bırakan bina yönetimi mi, belediyemi, kiracı mı, binaya girme izni bile olmayan mühendismi sorumludur.?)

GERİ ÇAĞIRMA KAPSAMINDAKİ MODELLER	
MODEL	YIL
CIVIC HATCHBACK	2022-2025
ACURA INTEGRA TYPE S	2024-2025
CR-V FUEL CELL EV	2025
CIVIC HYBRID	2025
CIVIC HATCHBACK HYBRID	2025
HONDA 1,7 MİLYON ARACI TOPLAYACAK	
ABD, KANADA VE MEXİKA'DAKİ 2022-2025 MODEL ARAÇLARI KAPSIYOR	
18-47 STANDART VE 1. DERECE YAKINLARINDAN OLUYAN 84.475 OLMAK ÜZERE, TOPLAM 996 KİŞİ KESİLMİŞ VE	

Porsche ve Audi on binlerce aracı apar topar geri çağırdı

Porsche ve Audi, dünya çapında on binlerce elektrikli aracını geri çağırma kararı aldı. Bu geri çağırmanın nedeni, araçların akü modüllerinde tespit edilen kısa devre riskinin potansiyel bir yangın tehlikesi oluşturmaları. ABD Ulusal

Resim 5: Otomotiv üreticileri yıllar sonrada olsa ortaya çıkan arızalarda arızalı otomobillerini arızaların gidermesi için geri çağırmaktadır. (Haber küpürleri)

Resim 1a ve 1b'de görüldüğü üzere Asansörleri periyodik olarak denetleyen, kusurları tespit eden ve verilen süre sonunda kusurları düzeltilmeyen asansörlerin kullanımını engelleyen belediyeler, binalar için bu uygulamayı neden yapmazlar? **Binaların yapı güvenliği asansörlerin güvenliğinden daha mı önemsizdir?**

Resim 2'de görüldüğü üzere belediye başkan ve yetkililerinin başını kaldırıncı rahatça görebileceği üzere, herkesin girip çıktığı binalara yama olarak yapıldığı çok net belli olan kat eklenmiş hali. Bu tür on binlerce bina vardır. Kat eklenmişse ve ihlal varsa, bu tür yapılar imar barışından faydalanmışsa bile bu binada alan ve kat kazanılmasını affetmek ile ilgili olup, binanın yapı güvenliği olduğu anlamına gelmemektedir. Bu tür binalar için binanın güvenli olduğuna dair performans analizi raporu istenmelidir.

Resim 3'te kiriş kesilen döşemeleri iptal edilen bodrum-zemin ve zemin-1. Kat bağlantısı yapılmasına örnek bir bina görülmektedir.

Resim 4'te döşeme ve kolon donatıları nizami yapıldığı halde bakımsızlıktan dolayı bodrum kat taşıyıcı eleman donatılarında korozyon oluşması ve taşıyıcı sistemde oluşan zafiyet nedeni ile yapı güvenliği tehlikeye girmiştir.

Resim 5 te ise otomotiv üreticileri yıllar sonra ortaya çıkan arızalarda arızalı otomobillerini arızaların gidermesi için geri çağırmaktadır.

Bakanlar Kurulu 18/04/1996 tarih ve 96/8109 sayılı karar ile Deprem bölgeleri haritası değiştirilmiştir. 1996 yılından önce başlayan binaların deprem hesapları eski deprem bölgesi parametrelerine göre hesaplanarak projelendirilmiştir. Örneğin. Adıyaman 4. Deprem bölgesinde iken 2. Derece deprem bölgesi olarak kabul edilmiştir. Adana 3. Derece deprem bölgesinde iken 2. Derece deprem bölgesi olarak kabul edilmiştir. Bu durum bile mevcut binalarımızın yeni parametreleri dikkate alarak elden geçirilmesi, bir bakıma otomobil firmaları gibi geri çağırmaya benzer bir çalışma yapılması zorunluluğu için yeterli bir nedendir.

Resimlerde gösterildiği üzere yapıya yapılan müdahaleler ve ihmaller için inşaat mühendislerinin bir sorumluluğu olmamasına rağmen, söz konusu binalara inşaat mühendislerinin girme yetkisi bile yok iken, yapılara yapılan müdahaleler ve bakımsızlık nedeni ile zaman sınırı olmaksızın haksızca sorumlu tutulmaktadırlar. Bu tür binalar tespit edilmez ise depremlerde hasarlar ve can kayıpları kaçınılmaz olmaktadır. **Zira tüm yetki ve sorumluluk Belediyelerdedir.**

Bizler işbu dilekçeyi belediye başkan ve yetkililerinin görev ve sorumluluklarını hatırlatmak amacı ile inşaat mühendisleri ve çeşitli meslek gruplarına mensup vatandaşlar olarak 1000 imza ile sınırlandırarak belediyelere verilmek üzere İnşaat Mühendisleri Odasına teslim ediyoruz.

Binalar belediye denetiminde olup, binaları kullanırmak veya kullanırmamak, eksiklerin giderilerek kullanımını sağlamak Belediyelerin yetki, sorumluluğu ve inisiyatifindedir.

İnşaat Mühendisleri Odasının şube ve temsilciliklerinin olduğu Belediyelerde ve her platformda girişimde bulunmasını ve konunun sürekli takipçisi olmasını dileriz. Saygılarımızla.